

Så ser våra politiker på global rättvisa

Partiernas svar på några av rättvisefrågorna

Vad du äter, vilket bränsle du tankar din bil med och i vilka företag dina pensionspengar är investerade är inte bara din angelägenhet. I vår globaliserade värld påverkar valen du gör även andra. Men var står egentligen de svenska partierna i de globala rättvisefrågorna?

Latinamerikagrupperna har tillsammans med nätverket Global Rättvisa Nu ställt en rad rättvisefrågor till riksdagspartierna och Feministiskt initiativ. Vi frågade även Sverigedemokraterna, men de valde att inte svara. Här intill kan du läsa hur de olika partierna svarade i ett urval av frågorna vi ställde.

Vill du läsa enkäten i sin helhet så surfa in på www.globalrattvisa.nu. På sajten kommer det även att finnas en valkompass tillgänglig inför valet, där du kan svara på samma frågor som vi ställt till partierna.

PÅVERKA!

Möt oss under vår turné!

I slutet av april drar Nätverket Global Rättvisa Nu ut på Sverigeturné. Vi startar den 26 april i Malmö och samma dag även i Luleå. 21 olika städer i landet kommer att besökas och en rad aktiviteter att arrangeras, innan turnén avslutas i Stockholm den 17-18 maj. Vill du veta när vi kommer till din ort så kika in på: www.globalrattvisa.nu.

? Bör AP-fonderna aktivt investera i omställning för att skapa hållbara och klimatneutrala samhällen?

S: JA, det är vi positiva till att de gör, förutsatt att det inte ökar risken för pensionärernas pengar. Två av de svenska AP-fonderna har investerat i bland annat Världsbankens gröna obligationer. Men vi vill inte införa något särskilt mål för AP-fonderna för detta.

V: JA

MP: JA

C: JA, Centerpartiet vill att pensionskapitalet klimatomärks. Studier visar att det idag finns en kraftig ekonomisk övervärdering av olje-, kol- och gasreserver. Svenskt pensionskapital behöver värdesäkras inför en framtid där fossila bränslen inte subventioneras utan istället får stå för sina externa kostnader.

KD: JA

FP: JA, vi ser att det skulle vara en positiv möjlighet. För FP är det en självklarhet att miljöhänsyn ska väga lika tungt som avkastningsmålet.

M: JA, vi välkomnar en debatt om miljöfrågor i AP-fonderna. Öppenhet och dialog är en förutsättning för att förtroendet för fondernas verksamhet upprätthålls. AP-fondernas övergripande mål för placeringsverksamheten är långsiktigt hög avkastning i syfte att bidra till pensionssystemets finansiering. Detta mål är fastställt i lag och i motiven till denna framgång också att AP-fonderna ska ta hänsyn till miljö och etik utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning. Ansvaret för att så sker ligger ytterst på AP-fondernas styrelser. När det gäller etik- och miljöhänsyn ser vi idag inget motsatsförhållande mellan etik- och miljöhänsyn i investeringsprocessen och målet om långsiktigt hög avkastning. Istället ser vi att hållbarhetsfrågor, som rymmer mer än etik och miljö, är en förutsättning för företags långsiktiga värdeskapande och investerarens avkastning.

F! FI: JA

? Ska respekten för mänskliga rättigheter och miljö vara överordnat målet om hög avkastning för AP-fonderna?

S: X, kraven på etik, miljöhänsyn med mera ska vara mycket högt ställda. Arbetet med detta bör utvecklas och stärkas.

V: JA

MP: JA

C: NEJ, AP-fondernas övergripande mål för placeringsverksamheten är långsiktigt hög avkastning, i syfte att bidra till pensionssystemets finansiering. Det målet är fastställt i lag. Det framgår av lagmotiven att AP-fonderna ska ta hänsyn till miljö och etik utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning. Vi vill dock att fonderna tar sitt ansvar som ägare för att försöka påverka företag i en etiskt och miljömässigt positiv riktning.

KD: JA, mänskliga rättigheter och miljö ska vara överordnat ekonomisk vinst. Det slås tydligt fast i Sveriges Politik för Global Utveckling (PGU) att alla Sveriges politikområden ska bidra till en rättvis och hållbar utveckling, varför en översyn av AP-fonderna bör genomföras.

FP: JA, i möjligaste mån.

M: NEJ. (Samma kommentar som på föregående fråga).

F! FI: JA

KOMMENTAR

Samtliga riksdagspartier plus FI tycker att AP-fonderna bör investera i omställning för att skapa klimatneutrala samhällen. Det låter lovande tycker vi. Som det ser ut idag bidrar våra pensionspengar till att mänskliga rättigheter kränks och miljö förstörs på flera håll i världen. Men just nu ses AP-fondernas regelverk över vilket ger riksdagspartierna möjlighet att ändra detta. Latinamerikagrupperna anser att det i de nya riktlinjerna bör stå att miljö och mänskliga rättigheter ska vara överordnat kravet om hög avkastning.

? Bör det finnas bindande regelverk för multinationella företag gällande mänskliga rättigheter och miljö?

S: JA

V: JA, det är samtidigt helt centralt att det finns avtal mellan fackliga företrädare och arbetsgivare. Vi har vid flera tillfällen lyft fram arbetet med globala ramavtal, som fungerar som ett globalt kollektivavtal inom multinationella företag, som ett av flera viktiga verktyg.

MP: JA

C: NEJ, Sverige stödjer processen i EU kring obligatoriska hållbarhetsredovisningar. Naturligtvis ska svenska företag agera i enlighet med internationella riktlinjer på CSR-området, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, Global Compacts tio principer samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

KD: NEJ, däremot uppmanar vi att företagen stödjer och följer följande internationella ramverk och standarder i sitt arbete med hållbart företagande: OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, FN:s Global Compact. Vi anser att engagemanget i dessa viktiga frågor är och ska vara företagsägt och företagsdrivet.

FP: JA, i ländernas lagstiftning.

M: JA, i den mån nationell och internationell lagstiftning kan ses som "bindande regelverk". Vi ser redan att frågor som rör CSR - företagens sociala ansvar - hela tiden ökar i betydelse. Alliansregeringen ser också att detta område är viktigt inom biståndspolitiken. Företagen själva har insett vikten av att erbjuda varor och tjänster som tillkommit under godtagbara förhållanden, såväl vad gäller arbetsmiljö som klimat och mänskliga rättigheter. Vi välkomnar den utvecklingen och vill arbeta vidare i samförstånd: politiker, beslutsfattare, företagare och länder där investeringar sker.

F! FI: JA

KOMMENTAR

Partierna är splittrade i frågan, men för oss på Latinamerikagrupperna är det självklart att multinationella företag ska respektera de mänskliga rättigheterna och värna om miljön. Genom våra samarbetsorganisationer i Latinamerika har vi mött allt för många människor som drabbats av motsatsen. Ett exempel är Chevrons uppförande i Ecuador som du kan läsa mer om på sidorna 10-11.